

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מסופוטמיה הקדומה באלף השלישי לפנה"ס: היסטוריה,
תרבות וספרות - 42654

תאריך עדכון אחרון 29-03-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ארכאולוגיה והמזרח הקרוב הקדום

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): וואין הורוביץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: wayne.horowitz@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א 15:00
ארכ' 215

מורי הקורס:

פרופ וואן הורוביץ

תאור כללי של הקורס:

מבוא לתרבות מסופוטמיה (כתב היתדות 9) במוקד באלף השלישי לפני הספירה. עיונים בתרבות, סיפרות, והיסטוריה של התקופה

מטרות הקורס:

לספק מבט ראשון בתרבות מסופוטמיה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לסקר את הנושאים המרכזים לגבי תרבות מסופוטמיה באלף השלישי לפני הספירה

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חדש: אתנה והנשר (8.12)

ש. שפרה וי. קליין, בימים הרחוקים ההם: אתנה והנשר (141-162), עלילות לוגלבנדה (141-162)
W. Horowitz, Mesopotamian Cosmic Geography 3-19

7. גיבורים (15.12)

P. Michalowski, 'Sumerian Literature, An Overview,' in J. Sasson ed CANE IV 2279-2291.

B. Alster, 'Epic Tales from Ancient Sumer: Enmerkar, Lugalbanda, and Other Cunning Heroes' in J. Sasson ed CANE IV 2315-2326

ש. שפרה וי. קליין, בימים הרחוקים ההם: אתנה והנשר (141-162), עלילות לוגלבנדה (163-182)
H. Vantiphout, Epics of Sumerian Kings, The Matter of Aratta,

8. אכד האמפריה באגדה (22.12)

M. Roaf, The Cultural Atlas of Mesopotamia 96-99

W. Horowitz, Mesopotamian Cosmic Geography

9. אור III

M. Roaf, The Cultural Atlas of Mesopotamia 99-103

J. Klein, 'Shulgi of Ur: King of a Neo-Sumerian Empire,' in J. Sasson ed., CANE II

843-857

A. Kuhrt, *The ancient near East: C. 3000-330 BC*, 58-73
S. Kang, *Sumerian Economic Texts from The Drehem Archive*

10. אסטרונומיה ולוח השנה

W. Horowitz, 'Some Thoughts on Sumerian Star-Names and Sumerian Astronomy'
M.E. Cohen, *The Cultic Calendars of the Ancient Near East*
M. Civil, *The Farmer's Instructions, A Sumerian Agricultural Manual*
(צילום)

11. האיכה השומרית וסיפרות החוכמה

T. Jacobsen, *Treasures of Darkness* 147-164
W. Hallo, 'Lamentations and Prayers in Sumer and Akkad,' in J. Sasson ed., *CANE II*
1871-1881.
P. Michalowski, *The Lamentation over the Destruction of Sumer and Ur*
ש. שפרה וי. קליין, בימים הרחוקים ההם: קינה על העיר אור (425-443)

12. גלגמש השומרי

A. George, *The Babylonian Gilgamesh Epic*, 3-17
ש. שפרה וי. קליין, בימים הרחוקים ההם: גלגמש וח'ומבבה (295-307), גלגמש, אנכידו
והשאול (308-321), גלגמש ואגה (322-327)

13. גלגמש ו

A. George, *The Babylonian Gilgamesh Epic*, 17-39
ש. שפרה וי. קליין, בימים הרחוקים ההם: עלילות גלגמש (183-294)

חומר חובה לקריאה:

ביבליוגרפיה

שפרה ש. וי. קליין, בימים הרחוקים ההם: אנתולוגיה משירת המזרח הקדום, עם עודב, (SHI. 1996)
3395 (Amiet P., *Art of The Ancient Near East*, transl. J. Shepley and Claude Choquet; New York, 1980. (Arch. 2000 AMI)
Bottero J., *Mesopotamia*; Chicago, 1992. (4200 BOT)
Burstein S., *The Babyloniaca of Berossus*; Malibu, 1978. (3390.SM 001:05)
Civil M., 1994: *The Farmer's Instructions, A Sumerian Agricultural Manual* (&eq; Aula Orientalis Supplementa 5), Editorial Ausa, Barcelona. (צילום)
Cohen M.E., 1993: *The Cultic Calendars of the Ancient Near East*, Bethesda (4140 H).

-
- Cooper J., *The Curse of Agade*; Baltimore, 1983. (3280 CUR)
- Cooper J. and W. Heimpel, 'The Sumerian Sargon Legend'; *Journal of The American Oriental Society* 103 67-82. (Arch. Per)
- Foster B., *Before the Muses*; Bethesda, 1993. (3385 FOS)
- George A., *The Babylonian Gilgamesh Epic: Introduction, Critical Edition, and Cuneiform Texts*, Oxford, 2003. (3395 GEOR)
- Horowitz W., "Some Thoughts on Sumerian Star-Names and Sumerian Astronomy" in Y. Sefati et al. eds., *An Experienced Scribe Who Neglects Nothing, Ancient Near Eastern Studies in Honor of Jacob Klein*, CDL Press, Bethesda, 2005: 163-178. (1300 KLE)
- Horowitz W. and T. Oshima, *Cuneiform in Canaan*, Jerusalem, 2006. (3385 HOR)
- Jacobsen T., *The Treasures of Darkness A History of Mesopotamian Religion*, New Haven, 1976. (5100 J)
- Johansen F., *Statues of Gudea, Ancient and Modern*, Copenhagen, 1978. (9151 J)
- Kang S., *Sumerian Economic Texts from The Drehem Archive*, Urbana, 1972. (3250 ILL)
- Kramer S., *The Sumerians*; Chicago, 1963. (4300 KRA)
- Kuhrt A., *The ancient near East: C. 3000-330 BC*, London, 1995. (4100 KUH)
- Lambert, W.G., 'Mesopotamian Creation Stories,' in M. Geller and M. Schipper eds., *Imagining Creation*, Leiden, 2008: 15-59. (5700 IMA)
- Michalowski P., *The Lamentation over the Destruction of Sumer and Ur*; Winona Lake, 1989. (3245 MIC)
- Moorey P., *Ancient Mesopotamian Materials and Industries, The Archaeological Evidence*, Winona Lake, 1999. (Arch. 3800 MOO-MAT)
- Nemet-Nejat K., *Daily Life in Ancient Mesopotamia*, Westport, 1998. (9400 NEM)
- Nissen H., *The Early History of the Ancient Near East*, Chicago, 1988. (Arch. 2000 NIS)
- Nissen H., P. Damerow, and R. Englund., *Archaic Bookkeeping*, transl. P. Larsen, Chicago, 1993. (4100 NIS)
- Oppenheim A., *Ancient Mesopotamia*, Chicago, 1964. (4200 O)
- Postgate N., *Early Mesopotamia*, London, 1992. (4200 POS)
- Roaf M., *Cultural Atlas of Mesopotamia and the Ancient Near East*; Oxford, 1990. (4200 ROA)
- Roux G., *Ancient Iraq*, Hammondsworth, 1969. (4200 R)
- Sasson J. ed., *Civilizations of the Ancient Near East*; New York, 1995. (2000 SAS)
- Sallaberger, W. 1993: *Der kultische Kalender der Ur III-Zeit*, W. de. Gruyter, Berlin. (3390.UAVA 007)
- Steinkeller P., 'Early Political Development in Mesopotamia and the Origins of the Sargonic Empire', in M. Liverani ed. *Akkad: The First World Empire*; Padova (1993) 107-129. (4410 LIV)
- Vanstiphout H., *Epics of Sumerian Kings, The Matter of Aratta*, Atlanta, 2003. (3280 VANS)
- von Soden, W., *The Ancient Orient*; Grand Rapids, 1994. (4100 SOD, FB)
- Vukosavović F., *Reforms of Uruinimigina*, Jerusalem, 2009. (3250.VUK)
- Walker C., *Read the Past, Cuneiform*; London, 1987. (2100 WAL)
- Westenholz A. 'The World View of Sargonic Officials, Differences in mentality

between Sumerians and Akkadians' in M. Liverani ed. Akkad: The First World Empire; Padova, 1993, 157-169. (4410 L)
Westenholz J., Legends of The Kings of Akkad, Winona Lake, 1997. (3395.WES)

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: